

MARIJAMPOLĖS VAIKŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „PASAKA“ BENDRUOMENĖS ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Marijampolės vaikų lopšelio-darželio „Pasaka“ bendruomenės etikos kodekse (toliau – Kodeksas) nustatomi pagrindiniai lopšelio-darželio bendruomenės narių profesinės etikos reikalavimai ir įsipareigojimai siekti etiško ir profesionalaus elgesio su ugdytiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ir kitais šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene.

2. Kodeksas papildo darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurias reglamentuoja Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, lopšelio-darželio nuostatai, Darbo ir tvarkos taisyklės, kiti teisės aktai.

3. Kodekso paskirtis:

3.1. telkti lopšelio-darželio bendruomenę pripažinti ir įtvirtinti svarbiausius darbinės veiklos vertybinius principus;

3.2. kurti lopšelyje-darželyje demokratišką, saugią aplinką, skatinančią pasitikėjimą, kūrybingumą, profesionalumą, solidarumą bei dvasingumą;

3.3. įvardyti etikos požiūriu vengtiną elgesį;

3.4. teikti konfliktinių situacijų, susijusių su etikos principų nesilaikymu, vertinimo ir sprendimo rekomendacijas;

4. Kodekse vartojamos sąvokos:

Bendruomenė – lopšelio-darželio mokytojai, ugdytiniai, jų tėvai (globėjai, rūpintojai) ir kiti asmenys, vienijami ugdymo ir darbo lopšelyje-darželyje santykių ir bendrų švietimo tikslų.

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas ir laikymasis.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiant etikos normas.

Mokytojų ir darbuotojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime

Moralė – tai žmonių elgesį ir santykius reguliuojančių taisyklių rinkinys.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

5. Kodeksas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. V-561 patvirtintu „Pedagogų etikos kodeksu“, Švietimo įstatymu.

6. Kodekse skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriuos įsipareigoja taikyti visi bendruomenės nariai.

II SKYRIUS

ETIKOS KODEKSO PASKIRTIS, TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

7. Etikos kodekso paskirtis – palankaus mikroklimato kūrimas, neetiško elgesio prevencija.

8. Kodekso tikslas – vykdyti neetiško elgesio prevenciją bei puoselėti lopšelio-darželio bendruomenės narių santykius.

9. Kodekso uždaviniai:

9.1. Bendruomenės nariams padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę bei pilietinę atsakomybę.

9.2. Formuoti tėvų ir darbuotojų suvokimą, jog etika būtina bet kurioje veikloje, bendravime.

9.3. Didinant visuomenės pasitikėjimą įstaigos veikla, kuriant jos įvaizdį.

10. Kodekso principai:

10.1. **Pagarbos.** Vadovaudamiesi šiuo principu bendruomenės nariai pripažįsta, kad bendravimas su ugdytiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir įstaigos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą.

10.2. **Teisingumo.** Vadovaudamiesi šiuo principu bendruomenės nariai pripažįsta ugdytinių ugdymosi poreikių įvairovę, atsižvelgia į kiekvieno ugdytinio socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus ir yra nešališki vertindami kiekvieno ugdytinio pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius, ugdytinių ar jų grupių dalyvavimą bendruomenės gyvenime, spręsdamas konfliktus.

10.3. **Žmogaus teisių pripažinimo.** Vadovaudamiesi šiuo principu bendruomenės nariai nepažeidžia ugdytinio teisių ir teisėtų interesų, vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis ir siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos ugdytinio elgesiui lopšelio-darželio veikloje.

10.4. **Atsakomybės.** Vadovaudamiesi šiuo principu bendruomenės nariai veikia kaip profesionalai, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai vykdyti pavestas funkcijas, ruošiantis įtraukiojo ugdymo proceso organizavimui.

10.5. **Sąžiningumo.** Vadovaudamiesi šiuo principu bendruomenės nariai teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujasi švietimo įstaigos vidaus tvarkos taisyklėmis, nepiktnaudžiauja nei savo padėtimi, nei ugdytinio pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais.

10.6. **Atidos ir solidarumo.** Vadovaudamiesi šiuo principu bendruomenės nariai bendrauja su ugdytiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais ugdytinio šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros ugdytinių savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs ugdytinio ir bendruomenės nario emocinę būseną.

III SKYRIUS

PAGRINDINIAI ETIKOS KODEKSO REIKALAVIMAI

11. Pagarba ir geranoriškumas sau ir šalia esantiems kolegoms bei ugdytiniais ir jų tėvams.

12. Bendruomenė įsipareigoja aktyviai palaikyti bendrai priimtus lopšelio-darželio veiklos siekius, garbingai atstovauti įstaigą, etišškai elgtis tiek įstaigoje, tiek už jos ribų, tinkamai reprezentuoti jos vardą.

13. Objektyviai, remiantis kompetencija, vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai patariant, mokantis ir padedant vieni kitiems.

14. Laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareiginiuose nuostatose numatytas funkcijas.

15. Puoselėti pagarbinius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei savivaldos institucijomis (lopšelio-darželio taryba, pedagogų taryba, profesine sąjunga, grupių tėveliais ir kt.).

16. Vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu, būti tolerantiškiems kitai nuomonei, nepaisant amžiaus, lyties ir lytinės orientacijos, negalios, išvaizdos, rasės ir etninės priklausomybės, religijos, įsitikinimų, politinių pažiūrų.

17. Suprasti, jog bendruomenės nario etiką pažeidžia:

17.1. Ugdytinių, jų tėvų arba bendruomenės narių diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar kitokioje veikloje;

17.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems darbuotojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

17.3. nepagarbus atsiliepimas apie nedalyvaujančio kolegos gebėjimus, asmenines savybes;

17.4. kai paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, kompetencija, asmeniniai reikalai ir asmeninės savybės, elgesys, gyvenimo būdas, apranga) tiek su ugdytiniais, tiek su kitais asmenimis įstaigoje ir už jos ribų;

17.5. lopšelio-darželio darbuotojų nepagarbus, familiarus elgesys su ugdytiniu, jo tėvais. Vaiko asmeninių savybių, jo šeimos aptarimas ar paviešinimas asmenims, tiesiogiai nesusijusiais su jų ugdymu, problemos sprendimu;

17.6. nepakantumas kitokiai tėvų ar kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;

17.7. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;

17.8. pedagogų ir ugdytinių tėvų išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas.

17.9. neatitinkanti etikos normų darbuotojų apranga (netvarkinga apranga, gilios iškirptės, mini sijonai ir pan.);

17.10. alkoholinių gėrimų, tabako, narkotinių medžiagų ir kitų visuomenei nepriimtinių žalingų medžiagų vartojimas įstaigoje ir jos teritorijoje;

18. Suteikiant kvalifikacinę kategoriją, apdovanojimą, pedagogo veiklos pripažinimą turi būti remiamasi tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendentų savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu.

19. Tiesos kultūros puoselėjimas. Tiesos sakymas, viešumas, tiesos gynimas, draugiškumas ir geranoriškumas visų bendruomenės narių santykiuose.

20. Kilus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio, nešališko sprendimo.

21. Pagarbus elgesys su vadovais, steigėjo atstovais: bendrauti korektiškai, vykdyti teisėtus jų nurodymus pasiliekančią teisę turėti savo nuomonę visais klausimais ir ją taktiškai reikšti.

22. Tausoti ir atsakingai naudoti įstaigos turtą, medžiaginius išteklius, taupiai naudoti valstybės, rėmėjų, investuotojų lėšas įgyvendinant lopšelio-darželio veiklos tikslus, uždavinius ir prisiimtus įsipareigojimus. Šią nuostatą pažeidžia:

22.1. lopšelio-darželio materialinių bei finansinių išteklių naudojimas politinei veiklai, privačiam verslui arba asmeniniams poreikiams tenkinti;

22.2. lopšelio-darželio nuosavybės niokojimas – dėl piktavališkumo arba dėl aplaidumo.

23. Remti ir plėtoti ugdytinių teises ir laisves. Skatinti kolegialią keitimąsi kūrybinėmis idėjomis, gerą darbo patirtimi, plėtoti tarp institucinius, tarptautinius ryšius.

24. Kiekvienas pedagogas ir darbuotojas, ugdytinių tėvai (globėjai) turi korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, siekdamas pagerinti bendruomenėje profesinės etikos klimatą.

25. Kiekvienas bendruomenės narys turi prisiimti dalį atsakomybės už sklandų įstaigos darbą, savo veikloje turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto.

26. Gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

IV SKYRIUS

UGDYMO BEI DARBO ETIKA

27. Bendraujant ir bendradarbiaujant dalykinėje srityje, ugdytinių tėvai (globėjai), vadovai, pedagogai ir kiti darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems.

28. Stengtis kontroliuoti neigiamas emocijas.

29. Bendruomenės nariai privalo nešiuurkščiau, neižeidžiant, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą elgesio normų pažeidimų faktams.

30. Skatinti palankią santykių, komandinio darbo atmosferą, savitarpio pasitikėjimą.

31. Užtikrinti konfidencialios informacijos saugumą, užkertant kelią konfidencialios informacijos perdavimui tretiesiems asmenims.

32. Atsakingai veikti socialiniuose tinkluose ir kitose viešose veiklose nepadarant neigiamos įtakos vaikui ir įstaigai.

33. Neleistinas, nekorektiškas, tendencingas kolegos darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos ar konkurencijos.

34. Būti nešališku ir neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, priimant sprendimus susijusius su darbo specifika.

35. Nepakenkti įstaigos reputacijai ir bendriesiems interesams, vykdant bet kokią veiklą ir pagal galimybes prisidėti prie įstaigos keliamų tikslų įgyvendinimo.

36. Inicijuojant ir (arba) vykdant projektus, siejamus su lopšelio-darželio vardu, užtikrinti, kad projektai atitiktų lopšelio-darželio bendruosius interesus.

37. Skleisti pozityviąją darbo patirtį, dalintis ja su kolegomis ir perteikti ugdytiniais.

38. Objektiviai vertinti lopšelio-darželio bendruomenės narių ir ugdytinių ugdymo(si) pasiekimus, veiklą ir elgesį.

39. Ginčytinas problemas ir konfliktines situacijas spręsti tarpusavyje, o neišsprendus konflikto, pirmiausia kreiptis į lopšelio-darželio administraciją.

V SKYRIUS KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

40. Būtina kodekso priėmimo sąlyga – viešas jo projekto svarstymas, kad būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.

41. Priimtas kodeksas skelbiamas viešai lopšelio-darželio internetiniame puslapyje www.marpasaka.lt

42. Lopšelio-darželio bendruomenė įsipareigoja gerbti kodeksą ir rūpintis jo veiksmingumu.

43. Kodekso vykdymo priežiūrą atlieka atstovavimo pagrindu sudaryta etikos komisija.

44. Etikos komisija savo darbą atlieka vadovaudamasi patvirtintu etikos komisijos darbo reglamentu.

45. Sankcijos už bendruomenės etikos pažeidimus, skiriamos atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą (moralinio poveikio priemonės, pvz. pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviešinimas ir pan.) .

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

46. Etikos kodeksas ir jų pakeitimai tvirtinami direktoriaus įsakymu.

47. Etikos kodekso pažeidimas laikomas Darbo tvarkos pažeidimu.

48. Kiekvienas Lopšelio-darželio bendruomenės narys privalo savo veikloje vadovautis šiuo Etikos kodeksu.
